

Мишљење о процени ризика корупције у одредбама радне верзије Закона о посредовању у решавању спорова

I. Општа процена ризика корупције

Министарство правде и државне управе припремило је радну верзију Закона о посредовању у решавању спорова (у даљем тексту: Закон), поводом које је у току јавна расправа.

Предмет Закона одређен је у члану 1. у којем је наведено да се њиме уређују појам, начела, поступак и правно дејство посредовања у решавању спорова, услови за обављање посредовања, права и дужности посредника и програм обуке посредника.

Како је наведено у образложењу Закона, непосредни повод за његово доношење јесте неопходност да се постојећа нормативна решења у области посредовања усагласе са међународним и европским стандардима у овој области, док је циљ његовог доношења могућност да у поступку странке добровољно реше спорни однос путем преговарања, чиме се доприноси растерећењу судова и доприноси се остваривању права на правично суђење у разумном року.

Одредбе Закона садрже одређене ризике корупције који се, пре свега, тичу употребе недовољно прецизних формулација, које могу довести до различитог тумачења. Поред тога, Законом се прописује да ће се одређена питања, која би по нашем мишљењу требало уредити законским одредбама, ближе или у потупности регулисати подзаконским актима.

II. Процена ризика корупција у појединим одредбама Нацрта закона

У овом делу Мишљења налази се приказ ризика корупције у појединим одредбама Закона које се односе на спровођење поступка; услове за обављање посредовања; обнављање дозволе за посредовање; надлежност за поступак издавања, обнављање и одузимање дозволе за посредовање; Регистар посредника и акредитацију за спровођење обуке посредника.

Члан 21.

Одредбе овог члана односе се на спровођење поступка. Ставом 5. прописано је да посредник *може обуставити поступак посредовања ако процени да даље спровођење поступка није целисходно*. Сматрамо да је ова одредба недовољно прецизна и да оставља широк простор за дискрецију посредника приликом доношења одлуке о обустављању поступка. Имајући у виду наведено, препорука је да се ова одредба измени на тај начин што ће се прецизно одредити које ситуације обухвата формулација *ако процени да даље спровођење поступка није целисходно* и што ће бити предвиђено да посредник у таквим ситуацијама увек обуставља поступак.

Члан 31.

Одредбама овог члана уређују се услови за обављање посредовања. Ставом 2. тачка 5. прописано је да је један од услова за обављање послова посредника то да лице није осуђивано на безусловну казну затвора за кажњиво дело *које га чини недостојним за обављање послова посредовања*. Препорука је да се ова одредба прецизира и да се тачно наведе шта се сматра *кажњивим делом које га чини недостојним за обављање послова посредовања*.

Поред наведеног, указујемо на одредбе ставова 3. и 4. овог члана, којима је предвиђено да у *одређеним областима законом могу бити прописани посебни услови за обављање посредовања* и да *актима организација које обављају посредовање могу бити прописани и додатни услови за обављање посредовања*. Према нашем мишљењу, услове за обављање посредовања потребно је у потпуности уредити Законом. Поред тога, требало би размотрити могућност да се међу овим условима нађе и одређено одговарајуће радно искуство.

Члан 36.

Одредбе овог члана односе се на питање обнављања дозволе за посредовање. Ставом 2. прописано је да се дозвола за посредовање обнавља на захтев посредника, који се подноси *пре истека рока* на који је издата. Сматрамо да би требало размотрити могућност одређивања рока (колико пре истека рока на који је дозвола издата) у којем је потребно поднети овај захтев.

Ставом 5. прописано је да се *изузетно* дозвола за посредовање може обновити ако посредник *из оправданих разлога* није испунио услове из става 3. тач. 1. и 2. овог члана. Сматрамо да је формулација *из оправданих разлога* је недовољно прецизна и оставља простор за различита тумачења. Имајући у виду наведено, препорука је да се ова одредба прецизира или брише.

Члан 38.

Овим чланом уређено је питање надлежности за поступак издавања, обнављања и одузимања дозволе за посредовање. Ставом 1. прописано је да наведене поступке спроводи министарство, док је ставом 2. предвиђено да се поступак одузимања дозволе за посредовање спроводи пред комисијом, *коју чине три члана, и то по један из реда судија, посредника и министарства, које именује министар надлежан за послове правосуђа на период од четири године*. Сматрамо да је Законом потребно ближе одредити критеријуме и начин избора комисије пред којом ће се спроводити поступак одузимања дозволе, па је препорука да се ова одредба у том смислу допуни.

Ставом 4. прописано је да се *поступак издавања, обнављања и одузимања дозволе за посредовање ближе уређује општим актом министарства*. Сматрамо да се поступак издавања, обнављања и одузимања дозволе за посредовање треба

детаљније уредити Законом.

Члан 39.

Одредбе овог члана односе се на Регистар посредника. Ставом 4. прописано је да се Регистар води у складу са законом који уређује заштиту података о личности, док је ставом 5. овог члана предвиђено да се *ближа садржина и начин вођења Регистра уређује општим актом министарства*. Препорука је да се одредбама Закона детаљније уреди питање садржине Регистра.

Члан 43.

Овим чланом уређује се акредитација за спровођење обуке посредника. Ставом 1. прописано је да програм обуке спроводе државни органи, други органи и организације као и правна лица, на основу дозволе министарства, док је ставом 2. предвиђено да се *актом министарства ближе одређују услови и поступак за издавање дозволе из става 1. овог члана, као и надзор над спровођењем обуке*. Сматрамо да је потребно да се услови за издавање дозволе уреде Законом, па је препорука да се ова одредба у том смислу допуни.

Члан 47.

Одредбама овог члана предвиђено је да ће подзаконски акти прописани овим законом бити донети у року од шест месеци од ступања на снагу овог закона. Препорука је да се предлози подзаконских акта припреме истовремено са Законом, како би се отклонио ризик корупције да се усвојени закон не може примењивати без усвојених подзаконских аката.

III. Закључак

Одредбе Закона садрже одређене ризике корупције који се, пре свега, тичу употребе недовољно прецизних формулација, које могу довести до различитог тумачења. Поред тога, Законом се прописује да ће се одређена питања, која би по нашем мишљењу требало уредити законским одредбама, ближе или у потпуности регулисати подзаконским актима.

Агенција за борбу против корупције сматра да би отклањање наведених ризика допринело ефикаснијем спровођењу закона и остварењу прокламованих циљева.